

"חזית העם": העתון שרבים אהבו לשנוא

גבריאל צפרוני

"השלישייה המובילה" – אורי צבי גרינברג, אבא אחימאיר, יהושע ה.ייבין

אשראי ציבורי. כך עבר מהעולם "הטון של חזית העם", אחר הופעת 180 גליונות תחת כותרתו, בשנים 1931-1934.

מייסדיו של העתון היו שלושה: המשורר אורי צבי גרינברג, ידידו ומעריצו – הסופר והמתרגם יהושע י. ייבין ואבא אחימאיר. מנהלו של העתון (נכון יותר לראותו כמפרנסו) היה יהושע ליכטר, שקרא לעצמו י. איש ברוריה. הוא היה אדם, שהקיצוניות הציונית קסמה לו. העורך האחראי, כנדרש על פי החוק, היה חברו של אחימאיר – ד"ר משה הר אבן. הר אבן היה תלמידו של פרויד והראשון שהפיץ את תורתו בארץ. שלושת העורכים הצטרפו למפלגה הרביזיוניסטית אחרי שפרשו, בסוף שנות העשרים, ממפלגות הפועלים. כניגוד להם, נמנה ד"ר הר אבן עם המייסדים של מפלגת ז'בוטינסקי. מאחורי הקלעים של העתון עמד יוסף קצנלסון, חבר נעורים של אחימאיר וקיצוני כמוהו. קצנלסון הוא אחיהם של ראובן (אביו של שמואל תמיר) ושל אברהם (מראשי מפא"י וגיסו של זלמן רובשוב, מי שהיה, אחר שלושים שנה, הנשיא זלמן שז"ר).

בעיני הדורות שבאו אחריהם, מופיעים אנשי "חזית העם" כאגודה אחת. למעשה, נבדלו איש מרעהו, אך הנאמנות לרעיון אחד ליכדה אותם. ליכודם בלט יותר בעתות צרה מאשר בעתות שמחה. "השלישייה המוליכה" האמינה במלכות ישראל, כל אחד על פי דרכו. מהפכתם לא היתה כלפי חוץ בלבד. הם העריצו את זאב ז'בוטינסקי, אך שיטותיו המדיניות ונאמנותו לבריטניה נראו בעיניהם מיושנות והרות סכנות.

מבין העתונים העבריים שהופיעו בשלושים שנות המנדט הבריטי, היו עתוני המפלגה הרביזיוניסטית חריגים בקיצוניותם המפלגתית-אידיאולוגית. הם היו גם קצרי ימים, מחמת דלות משאביהם. העתון "חזית העם" היה החריג והקיצוני ביותר גם בין אלה, מאותם טעמים עצמם. "חזית העם" לא היה אהוב על העם. משטמתו העיוורת לשלטון ה"אוקופנטי" (מטבע הלשון שהוטבע לכינוי השלטון המנדטורי. אחר כך תורגם, בידי הלח"י, לביטוי העברי "שלטון זר"), נתפסה כתמהונית בעיני רוב היישוב, אשר זכר לשלטון את חסד הצהרת בלפור. איבתו לסוציאליזם השניאה אותו על מפלגות הפועלים, ומלחמתו בהסתדרות העובדים הפכה אותו מטרה תמידית לחיצי מתנגדיו משמאל. השלטון עצמו התעלם ממנו למראית עין. עם זאת, עקב השלטון, עד לסופו ממש, בהתמדה אחר יורשיו וחסידיו של העתון.

"חזית העם" לא היה יומון. למרות כוונת והצהרת עורכיו. בשיא תפוצתו – 1500 עותקים (בימי משפט ארלוזורוב) הופיע שלוש פעמים בשבוע, לזמן קצר בלבד. חודשים ארוכים הופיע כשבועון. לפעמים הופיע פעמיים בשבוע. חלומם של עורכיו-בעליו להופכו לעתון יומי לא נסתייע, למרות הבטחותיה החגיגיות של הנהלתו המדולדלת. זו סיגנה הבטחתה בארבע מלים, שחזרו ונשנו: "אם ייתן רשיון מהממשלה". לאמיתו של דבר, לא הממשלה המנדטורית היא שמנעה את הפיכתו ליומן. הסיבה האמיתית היתה חוסר אמצעי מימון וגרוע מזה, היעדר

לכלל מרד לא הגיעו, אבל בעזרת עתונם ביקשו לחזק את המגמה הקיצונית ולבודד את המתונים יותר. הם קיוו, שעל ידי כך יוכח, בסופו של דבר, גם ז'בוטינסקי, שיש לעזוב את ההסתדרות הציונית ולהקים הסתדרות חדשה.

מ"העם" ל"חזית העם"

האצולה הרביזיוניסטית ששלטה במפלגה בארץ, ואשר נמנתה ברובה עם החוגים האינטלקטואליים, לא היתה לרוחם של אנשי "חזית העם". בכדי להביע את רעיונותיהם, זקוקים היו לכלי ביטוי משלהם. אשר לז'בוטינסקי, לא עמד בו כוחו להחזיק בעתונות משלו. כאשר התמנה לעורך "דואר היום", כיורשו של איתמר בן אבי"י, לא החזיק מעמד יותר משנה. בעקבות מאורעות תרפ"ט ולקחייהם התעורר הצורך בהוצאת עתון יומי של המפלגה הרביזיוניסטית, שיפיץ את דעותיה, המנוגדות לאלה של הקו היישובי הרשמי. באותה עת אסר השלטון על ז'בוטינסקי לחזור לארץ בטענה, שבדעותיו יעורר את ההתנגדות הערבית. במחצית שנת 1931, החל להופיע בירושלים העתון היומי "העם". בין עורכיו ועובדיו היו כמה מהעתונאים הבולטים של המפלגה הרביזיוניסטית: בן ציון נתניהו, מרדכי אבנאלי, וולפגנג פון ויזל ואבא אחימאיר. כעורך ראשי נקבע זאב ז'בוטינסקי, כמחאה על האיסור שהוטל עליו לחזור לארץ. הגליון הראשון הופיע בליווי ברוקים ורעמים. כעבור 100 גליונות הלך העתון לעולמו, בקול ענות חלושה. בגליון האחרון, שראה אור ב-7 באוגוסט 1931, נפרדו העורכים מהקוראים בהתנצלות מבויישת. "העם" נדם עקב חוסר אמצעים. "חזית העם", לעומת זאת, קם ללא אמצעים וללא עריכתו הסמלית של ז'בוטינסקי, אולם בהשתתפותו השבועית הקבועה. מאמריו, שהתפרסמו בעתון "מאמענט" בווארשה, תורגמו בידי י. ייבין בקביעות ופורסמו בעתון.

אבא אחימאיר הרים את נס המרד נגד השלטון האנגלי, בארגון הפגנות שריקה נגד סגן שר המושבות הבריטי ג'ד. שילס, ליד מלון "פלטין" בתל אביב. קודם לכן נאסר, בארגון התנגדות אלימה לעריכת מפקד האוכלוסייה, שלדעת רבים היה מבוא להפעלת מוצעה מחוקקת בעלת רוב ערבי. הוא החל בחיפושים אחר נוער מהפכני. בירושלים ובתל אביב ריכז כשלושים צעירים, חלקם מהיישוב החדש וחלקם תלמידי סמינר למורים מזרחי. בסיוע מה של אוהדים ובעצה אחת עם ייבין ואורי צבי גרינברג, גייסו את ליכטר לרעיון והחלו להוציא, בדפוס ורקר הישן בשכונת נחלת שבעה בירושלים, את "חזית העם" — שכונתו היתה להיות עתון "לא של הציונות המפוררת", אלא "עתון שישנה את מלחמת האומה. עתון אשר יילחם למלכות ישראל. עתון שיניף דגלו במרומי מגדל דוד. מי לשחרור ציון אלינו".

הגליון הראשון ראה אור ב-2 בנובמבר 1931. מתרומות של ידידים נאספו עשר לירות. סכום זה הספיק לנייר כדי שלוש גליונות. כל גליון — 500 עותקים של עתון צנום בן ארבעה עמודים. מחירו היה גרוש אחד, ועורכיו חגגו בליכטר את הישגם. עצם הבעלות על עתון, היא כשלעצמה זקפה את קומתם. אורי צבי גרינברג, שגם הוא עצמו ללא כתב ישירות אף שורה משלו ל"חזית העם", ומה שפורסם בעתון תורגם בידי ייבין

ממאמריו ב"מאמענט", היה הרוח ההחיה וליבה את אש ההתלהבות של הטריזמווירט. בעול העריכה והכתיבה, כאחת, נשאו ייבין ואחימאיר. אחר שפרסם תמישה גליונות, עקר "חזית העם" לתל אביב, למגינת לבם של כותביו. הירידה לשפלה נתפסה כמעין נטישת החזית. במאמר ראשי הבטיחו לקוראים לחזור, "כשירווח", לבירת ישראל הנצחית. למעשה, כפי שהתברר כעבור זמן מה, טעם נוסף הביא את אחימאיר לעקור לתל אביב. הוא החל בכתיבת "מגילת הבריונים" וכן הוציא, במכונת שכפול, בטאון בשם "הבריון". האווירה בתל אביב התאימה יותר לפרסומים אלה.

זמן קצר לאחר מכן נפלה בידו הזדמנות גדולה. אחימאיר היה אסיר והספיק לשבת בבתי הסוהר ביפו ובירושלים, עקב פעולותיו נגד השלטון. הוא ארגן הפגנה גדולה נגד מה שהוגדר על ידיו "שלטון ברית שלום" באוניברסיטה העברית בהר הצופים, שבראשותו של ד"ר י. ל. מאגנס. כדי ליצור שערורייה רבת, נבחרה לאירוע הרצאת הפתיחה לקתדרה לשלום בינלאומי, שהנואם בה היה נורמן בנטביץ', ששימש בעבר כיועץ המשפטי של ממשלת המנדט. אחימאיר הופיע בהרצאה בליווי סטודנטים מהאוניברסיטה ותוכיכו הצעירים, מי שעתידים היו להיות חברי "ברית הבריונים". אלה הפריעו בצעקותיהם לטקס, הסדרנים הבודדים ביקשו למנוע את ההפרעה, ופרצה תגרה. הפרופסורים הנדרמים, שלא התנסו במהומות באוניברסיטה, ביקשו להרגיע את הרוחות, אך ללא הצלחה. לבסוף הוזמנה המשטרה הבריטית, שהוציאה בכוח את המפריעים. אחימאיר נאסר לשעות מעטות, וחזר למערכת בתל אביב עטור נצחון. אם היה חשש כלשהו, ש"חזית העם" ילך בדרכו של "העם", באה הפגנת הר הצופים והפיחה בו רוח מרד מחודשת ותקיפה שבעתיים.

רחוב הרצל 44

חייו של בטאון המהפכה הציונית ארכו כשנתיים וחצי. הגליון האחרון הופיע ב-30 במרס 1934. העתון נדפס בדפוס ודיסלבסקי-מוזס, ברחוב הרצל 56 בתל אביב. שם גם שכנה המערכת והנהלה. הדפוס אלכסנדר מוזס (שהתרחב מאוחר יותר ועקר למרתף ברחוב שיינקין 9, שם הוליד את "ידיעות אחרונות" ודפוסו המשוכלל) היה בשנת 1932 דפוס קטן ומצומצם. ודיסלבסקי ובנימין מינץ חברו (לימים שר הדואר), שהיו ממייסדי הדפוס, פרשו אחר כך והקימו את הסדרות פועלי אגודת ישראל. אלכסנדר מוזס, שנישא זה מקרוב, חיפש עבודה לדפוסו הקטן. מכונת ההדפסה הידנית שרכש, סייעה לו להדפיס גם עתונים. "חזית העם" התקבל בזרועות פתוחות.

אנשי "חזית העם" לא היו הראשונים שהשתמשו בדפוס זה. קדמו להם אברהם שלונסקי וחבריו — יעקב הורוביץ, יצחק נורמן ואליעזר שטיינמן — שמרדו כביאליק, והחלו בהוצאת "כתובים". עד מהרה נתפרדה גם חבורה זו למתונים יותר ומתונים פחות, והחל להופיע "טורים". בבית הדפוס נפגשו יוצריהם המרדניים עם מרדני "חזית העם", וברור שלא עלה בידי כל אלה — משגו המחנות — לשבת בכפיפה אחת. כך נאלצה חבורת "חזית העם" לשכור חדר למערכת ולהנהלה בקירבת מקום. ברחוב הרצל 44, שישים מטר מהדפוס, מצא ליכטר חדר, בו שכנה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

אל העיר העתיקה החדשה
שוק הונגריה של

הטה

של ליפטון

LIPTON'S TEA

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

HAAM

שנה שרישית

גמון 175

רזל אביב

יום שלישו

21 9, 31

1917

הערכת המערכת החדשה

המלצה החדשה

העלם

מאן תורעת העבודה הלאומית

הנה עסקי הארץ החדשה

עובד לאומי! במרץ הציוני שלנו נחגור עוז לבנות את הסתדרות העובדים הלאומית! תשתתף בבחירות!

ראש מפא"י תומך בפדרציה הערבית פרטים. פיקנטיים" מחוך דוח על כנוס עולי גרמניה הקרובים למפא"י התמרמרות חברים על הפיורוקרטיות והיחס האדיש של האפרט לחלוצים מטכסים עצה נגד תפשטות הרביזיוניזם...

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

הגשימו את מפעל הדיגור!

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

לקראת מושב הוועה"פ המזרחי יעמוד בתוקף על דעתו? ניר איסט" - תנא דמסייע לטובנות

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

מעונייהם של מפגיני ציון השליפה על הצלב

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

מסביב לבחירות להסתדרות העובדים הלאומית

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

משטר פוליטי לאסירי ציון!

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

מפגש המוסלמים בארצות

הנה עסקי הארץ החדשה

הנה עסקי הארץ החדשה

שימשה לו שדה מטורח מתמיד. את לחציה (האמיתיים והמדומים) על המושבות הבודדות שהיו באיזור, כמו בלפוריה או כפר חסידים, הגדיל בכתבותיו למימדים אסטרונומיים. נטייתו לחדשות והיותו בעל תחושה עתונאית מלידה, הביאו לו את אחת הידיעות הבטחוניות המעניינות ביותר באותה תקופה. היתה זו הידיעה החשובה ביותר ולמעשה הסקופ העתונאי היחיד שהיה ל"חזית העם".

ב-11 בנובמבר 1932, התפרסמה בעמוד הראשון, בכותרת רעשנית, ידיעה "מאת ספרנו בעפולה". נאמר בה "מפי מקור שאין להטיל בו ספק", שאחר הידיות שגורו שלשום על רכבת צמח, גילתה המשטרה בצפון הארץ, בסיועו של מודיע מהימן וחשוב, כי קיים קשר בין רציחות המתישבים בנהלל, בלפוריה, כפר חסידים ומקומות אחרים לבין אותה התקפה על הרכבת. בראש הקבוצה, שביצעה על פי האמור מעשים אלה, עומדים כמה שיחים צעירים, שהגיעו לארץ מסוריה והקימו אגודה מוסלמית, שתפקידה הוא רצח יהודים. ראש הקבוצה הוא שיח' ערבי מחיפה, שמוצאו מדמשק.

במאמר מערכת תקף "חזית העם" את המוסדות היהודיים, המתעלמים ממסע הטרור הערכי המאורגן. המשטרה הואשמה באדישות לרציחות יהודים. תביעתו העיקרית של העתון היתה, שליהודים מגיעה זכות להגנה עצמית. כמו כן קרא העתון לפעולה נמרצת נגד כנופיית הטרור.

היו אלה ימים שקטים למדי. מאז מאורעות תרפ"ט חלפו יותר משלוש שנים, וליבם של הקוראים גם היה בידיעות הנמרצות, שהופיעו ברציפות ובאופן בולט ב"חזית העם". גם הידיעה דלעיל לא זכתה להבלטה בעתונים האחרים. סוכנות הידיעות היחידה שפרסמה אותה בעולם היתה "יונייטד פרס", שלא מכבר מינתה את נציגה הראשון בישראל ועבר הירדן, ג'ק סיימון. "טיימס" הלונדוני פרסם את הידיעה כלשונה והזכיר את המקור, אולם סופריר בירושלים הוסיף, שהעתון בו הופיעה הידיעה במקור הוא עלון שבועי, המופיע מטעם קבוצה ציונית קיצונית. ממשרת ארץ ישראל לא ניתן היה להשיג אישור לתוכן הידיעה.

חלפו שלוש שנים. בנובמבר 1935, זמן רב אחרי סגירת העתון, התאמתה הידיעה. המשטרה הבריטית, בעזרת הבולשת מחיפה, לכדה את כנופיית שיח' קאסם עזדין, בחורש שליד הכפר יעבד בנפת ג'נין. השיח' נהרג בהתקלות כשהקוראן בידו, ועמו חמישה מאנשיו. 14 איש מסרו נשקם, ונידונו לתקופות מאסר ארוכות. בדעיבד ידוע, שפעילות כנופייה זו היוותה מבוא אלים למרד הערבי, שהחל ב-19 באפריל 1936 ונמשך עד סמוך לתחילת מלחמת העולם השנייה.

עד היום לא ברור מה היה מקור הידיעה של סופר "חזית העם". על פי גירסה אחת, הגיעה אליו הידיעה באמצעות קצין הבולשת הנווד חלים בסטה, שהיה מצרי וידידם של אישים יהודים. גם עוזרו הראשי, הקצין דאוד נאיף, היה בין מגלי הכנופייה הסורית. שניהם, אגב, נרצחו בחיפה בידי פלוגת חיסול של המופתי, כפיקודו של עבד אל-קאדר חוסייני, שנפל מידי כוחותינו בקרב על הקסטל, במלחמת העצמאות.

"ציונות בריונית זורחת בכלא"

חידוש מעניין התחדש ב"חזית העם". היה זה העתון היחיד שהיו לו, כמעט בקביעות, כתבים בבית הסוהר המרכזי בירושלים ובבתי סוהר

המערכת הראשונה והאחרונה של "חזית העם". בחדר, ששטחו 12 מטרים רבועים ושחלונו היחיד משקיף על החצר הגובלת במסגריה, השתכן המטה הראשי של הנהגת המרד, ששכן לפי שעה במוחזת. באותם ימים היה זה, בעיני אנשי "חזית העם", הטורקלין היפה והמרווח ביותר. לא פעם, כאשר הזדמן למקום מי מהרביזיוניסטים שאינם מבית מדרשו של אחימאיר ותהה על כך, שמחוסר כסא הוא נאלץ לשבת על הספה (עליה ישן אחימאיר בלילות) נהג הלה להשיב לו בהתרסה רוסית מדושנת: "המותרות הם אויב יעודנו. חשוב יותר עכשיו להוציא עתון לוחם מאשר לקנות רהיטים יפים." ייכין, שהיה מסב דרך קבע ליד שולחן המנהל, כותב ומתרגם, כשהסיגריה הזולה ביותר בזווית פיו, היה מלווה את חברו בהינהון. אורי צבי גרינברג היה מגיע לפרקים, בזמנים לא קבועים, ועד מהרה יצא לפולין. מאמריו, כפי שצויין, הגיעו באמצעות ה"מאמענט" מווארשה, בו התפרסמו וממנו תורגמו. בדפוס לא דרכה כף רגלו. שום כוח שבעולם לא היה מסוגל להביאו לידי פגישה עם הסופרים והמשוררים שנואי נפשו. מעולם גם לא הזכיר את שמותיהם במערכת. רק את דבריהם קרא. את "כתובים" ו"טורים" היה מביא ייבין בשוכו מהדפס, שם הגיה וסידר את החומר של "חזית העם". הופעתו של אחימאיר בבית הדפוס גרמה לבריחת הסופרים. באותם ימים נהג לחרף ולגדף את סופרי השמאל בפרט ואת הסוציאליסטים, האוכלים לדעתו את עתידנו, בכלל.

הכל היה בצמצום, בעיקר התקציב. זה כלל סיגריות לייבין וגרוש לכל איש, לקניית מזון. האוכל היה מזין ומשביע: חצי ככר לחם, שעלתה חצי גרוש, ואוקיה (כרבע קילו) תמרים כבושים ליום. בימים חמים היה התקציב גדל לגרוש וחצי, כדי שאפשר יהיה לשתות כוס גוזו אצל רובננקו המפורסם.

מה עוד חסר היה במערכת "חזית העם"? טלפון. היה זה העתון היחיד שלא היה לו מכשיר טלפון. תקציבו בימי רוחחתו לא הספיק אפילו לתיבת דואר. בולים לשם משלוח עתונים למנויים נקנו לפני כל משלוח. על המחסור התגברו, לא אחת, בעזרת ידידים ואוהדים. מקס הורקין, מחברת "דרום יהודה", הוביל את העתון למושבות הדרום. יובל שפירא, מ"איחוד רגב", היה אוסף את חבילות העתונים לפתח תקוה ולמושבות השרון. המשלוח לחיפה, ברכבת, עלה שלושה גרוש. החבילה לירושלים נאספה לרוב על ידי אריה בן אליעזר (לימים ממפקדי אצ"ל וסגן יו"ר הכנסת), שהיה נהג בחברת מוניות כקו תל אביב - ירושלים. מנהלי הסניף הירושלמי היו, בתחילה, מרדכי אבניאלי ורעייתו נחמה (פקידה בכירה בחברת האשלג), ששימשה כעוזרתו וככתבת מדינית. כעבור זמן הועבר התפקיד לחיים דביי וליוסף הגלילי, שמאוחר יותר נודעו בציבור כראשוני המגויסים של אחימאיר ל"ברית הבריונים" וישבו עמו במאסר בכלא ירושלים ובכלא עכו. אחד, בן יצחק מעפולה, היה הכתב בצפון הארץ. בלב העמק התקשה נציג "חזית העם" לפעול, עקב הטרדות מצד אנשי הקיבוצים.

הסקופ הגדול

בן יצחק הרבה להוקיע את הסוציאליזם, ששלט שלטון מלא בעמק יזרעאל. גם על המושבים, מנהלל עד כפר יחזקאל, לא פסח. "תגובה"

הצופים כינו "הר הבגידה הציונית". היעד העליון שניצב לפני העורכים, היה הקמת אירגוני מחתרת של נוער, שיהיה מוכן למלחמה לשחרור הארץ. ההנהלה הציונית, הסוכנות היהודית, מוסדות היישוב — כל אלה היוו מכשולים פנימיים בדרכם. לכן יצא נגדם "חזית העם" בשצף קצף.

משפט רצח ארלוזורוב

את המדיניות בהנהלה הציונית ניהל נציג מפא"י, פוליטיקאי צעיר, בשנות השלושים המוקדמות שלו, שבא מגרמניה. שמו: חיים ארלוזורוב. "חזית העם" התקיימו ללא הפוגה, מיום הופעת העתון ועד להירצחו. כינו אותו: שאבעס'גוי מנדטורי, ינוקא אדום, חביבו של הנציב העליון, יהודי חצר מתרפס, הליקבידטור האדום ממלון יוז (משרדי ההנהלה הציונית שכנו במלון זה, עד שהועברו לבנייני המוסדות הלאומיים שנבנו ברחביה) ועוד. פוגע מכל היה סירוס שמו באיות מרושע: "ערל — זה — רב". כאשר נפגש ארלוזורוב עם האמיר עבדאללה ברב עמון, זעקה כותרת שמנה: "ארלוזורוב אצל עבדאללה, מה מכר לו? כעבור מספר שבועות הופיעה ידיעה מאת סופר, שגילה בקיאות בלשכת "הבונים החופשיים" הסקוטית: "המסונים בירושלים רוצים להמליך את עבדאללה על כסא בן ישי". משה שרתוק, שהיה מזכירו הפרטי של ארלוזורוב ואחר כך מנהל לשכתו, זכה ב"חזית העם" ליחס של ביטול, וכונה בלעג: "ילד הפלאים מספר 2". כאשר הכחיש שרתוק, בשם ארלוזורוב, ידיעה שהתפרסמה ב"חזית העם", כי ההנהלה הציונית מסכימה לתוכנית הקנטונים ולביטול הצהרת בלפור, טען העתון: "הכחשת ארלוזורוב אינה אלא רמייה".

חומר מכל היה מאמרו של יוחנן פוגרבינסקי, שהופיע תחת הכותרת: "היטלר-סטלין-בן גוריון", בגליון יום שישי 16 ביוני 1933. במאמר זה הותקף ארלוזורוב על מסעו לגרמניה הנאצית, כדי לנהל משא ומתן עם הגרמנים על הוצאת רכוש יהודי והעברתו לארץ ישראל. צעד זה (מפעל ה"העברה") ננקט, בשעה שז'בוטינסקי הכריז על חרם יהודי כל עולמי נגד גרמניה הנאצית. פוגרבינסקי סיים את מאמרו בהודעה, שהעם היהודי ידע להגיב "על הנבלה הזאת, הנעשית לעיני השמש ולעיני העולם כולו". עשר שעות אחר הופעת העתון נרצח ארלוזורוב על חוף ימה של תל אביב. מערכת "חזית העם" הואשמה בתיכנון הרצח. תוך זמן קצר הואשמו שלושה ברצח ארלוזורוב — סטבסקי, רוזנבלט ואחימאיר. היישוב כולו התחלק למאשימים ולמאמינים בחפות הנאשמים. המחלוקת התפשטה לעולם הציוני והיהודי כולו. שנאת האחים הגיעה לממדים מדהימים. אין ספק, כי לשון מתונה ושקולה יותר של העתון היתה מסיטה את החשדות לכיוון אחר.

במשך תקופה של יותר משנה סערו הרוחות בארץ סביב המשפט. אחימאיר זוכה כליל בתחילת הדיון בבית הדין המחוזי. רוזנבלט שוחרר אחריו. סטבסקי, שנידון תחילה למוות, שוחרר על פי החלטת בית המשפט העליון, מהיעדר עדות מסייעת.

"חזית העם" היה גודש בפרטי המשפט והופיע, כאמור, שלוש פעמים בשבוע. תפוצתו הגיעה לשיאה, ואחר כך החלה לרדת. גם ההכנסה ממודעות הצטמצמה.

התקפה נוספת על חיים ארלוזורוב — "פקיד המפא"י בהנהלה הציונית", כדברי העתון

אחרים. בפעם הראשונה הודפסו בעתון עברי רשמים מבית הכלא. סופר בהם, למשל, על תנאי המאסר הנוחים של הנידונים הערבים, פורעי חברון, צפת וירושלים. סופר גם על שני נידונים היהודים — השוטר שמחה חינקיס, שנידון למיתה, וזכה בחנינה ושחרר לבסוף בהשתדלות המוסדות הלאומיים, ויוסף מזרחי אורפלי, שנידון אף הוא למיתה, קיבל חנינה ושחרר אחר שישב תשע שנים בכלא. אחת הרשימות המעניינות תיארה שיח ערבי, שרצה מטעמי גאולת כבוד המשפחה. אחימאיר הכתירה בכותרת: "רסקולניקוב במרכזייה [בית הסוהר המרכזי] בירושלים". הכתיבה בעתון לא היתה כתיבה לשמה. "חזית העם" הרבה לדווח על מאסרים, "כדי ללמד את הנוער העברי ללכת לבתי הסוהר". מרמזים שהופיעו במאמריו של ייבין מדי שבוע הובן בבירור, שהציונות המהפכנית תובעת מאנשיה קורבנות: בית הסוהר הוא בית היוצר למהפכנים בכל הדורות, ודבר זה לא יפסח על הנוער העברי. מכאן, שלא היתה רבותא במאמרו של אורי צבי גרינברג לקראת הקונגרס הציוני הי"ח (לאחר רצח ארלוזורוב), שהתפרסם ב"מאמענט" ותורגם ל"חזית העם":

"צחחן מפא"י בקונגרס ציונות בריונית זורחת בכלא..."
לא פעם תהו יידיים ויריבים של "חזית העם" על הסגנון התוקפני שבתרו עורכיו. פשטנים סכרו, שכל כוחם בקולמוסם, ולכן השחזוהו עד קצה גבול האפשר. נראה, שהיו גם סיבות אחרות. תופש העתונות שהעניק שלטון המנדט באותם ימים, ושנוצל בידי העתונות הערבית, שהסיתה בגלוי לטרור נגד המפעל הציוני, נוצל על ידי אנשי "חזית העם" לכתיבה תוקפנית ביותר כלפי פנים. כך הרשיעו את אנשי הציונות הרשמית והאשימו אותה בחיסול העתונות. את האוניברסיטה של הר

"הכחשת" ארלוזורוב אינה אלא רמייה!

<p>בגליון הזה של עתוננו ימצאו חומר עובדתי עשיר, המאשר בהחלט את דבר קיומה של תכנית הקנטונים מלבד האישור של חברנו גרוסמן יש ערך רב לאישור הפלא המנוב כאן מצד "הירישה רינדשווי" וסדר אנ. גולדברג. שציגו ח"ו רבייוניסטי, אלא -קנטוניסטי" אמתי, ואעפ"כ הוא כותב -האמת לצדם של הרבייוניסטים".</p> <p>לאור העובדות האלו מקבלות טעם מיוחד "הכחשותיהם" של המוסדות הרשמיים וכלי-ביטוייהם, ביהודי הכאמר -מצח נחושה" ב-"העולם" מ-25 בפברואר וגודש -פנינים" כלפי הרבייוניסטים. שגילו את האמת, שחלק מהם אנו מצטטים כאן:</p> <p>"הרשוטי" הרבייוניסטי שב על קיאו, -ממשיך להפיח את הכובי, והכל ביהודי מעיד על טבח נחושה".</p>	<p>יש שניטל ממך כל חשק לדון עם בתום לבב, ובמקום זה חוקפן איזה רצון פרה לומר דבר שאין לצייר שחור על גבי לב..."</p> <p>ברור, שגילוי האמת ע"י הרבייוניסטים, שסיכל את מומת-הבגידה הוא שהוציא את העורך הנכבד של "העולם" משיווי-משקלו הנפשי והביא לידי היסטריה שבביטויים.</p> <p>גם פקיד המפא"י בהנה"צ, מר ארלוזורוב, הוסע בכת הפצה שלנו ממסלתו והגיע לדרך המובילה לא לקאריה הדיפלומטית, אלא להיסטריה כי כיצד יכול מירשופה-בכל-מאור-להיות דיפלומטי-דוקא לדבר לעתונאים מוכינים בנסות עצבנית כזאת, כמו שדבר ארלוזורוב באיתה -מסכת-ההכחשת המפורסמת?</p>
--	--

בנימין לבינסון ומודעותו

תפוצתו של "חזית העם", שאפשר להגדירו כ"עתון המגדף והמגודף ביותר", היתה קטנה למדי. גם אופיו התוקפני לא שימש סגולה למשיכת מפרסמי מודעות. הפיתוי היחיד שהיה לו, היה מחירן הנמוך של המודעות.

המעין בגליונות "חזית העם" עד למשפט ארלוזורוב, יבחיץ ללא קושי במודעות גדולות של חברות מסחריות ערכיות בירושלים. באותו זמן היו סוכנויות המכוניות האמריקאיות והאירופאיות בידי סוחרים ערבים בעלי מוניטין, כמו האחים סלמה, יוסף אלבינא, שוקרי תגי ואחרים. ציבור לקוחותיהם היהודי של סוכנויות אלו רב והלך, ומטעמים מסחריים היה עליהם לפרסם גם בעתונות העברית. מודעותיהם התפרסמו

ב"דואר היום" ו"הארץ". בנימין לבינסון, שהיה נאמנם של המפרסמים הערביים ואף הכיר את רובם, השכיל להעניק חלק מה"עוגה" גם ל"חזית העם". כך נוצר מצב, שסוחרים נוספים, כמו האחים סקורוחד מתל אביב שקיבלו את סוכנות מכוניות "ריאו", לא יכלו להתעלם מ"חזית העם", בו פרסמו מתחריהם.

מודעות מטעם מפרסמים ערבים (או ארמנים) הופיעו ב"חזית העם", אם כן, מטעמים מסחריים. אשר לציבור היהודי, המצב היה שונה ולא מעט מודעות ניתנו מסיבות של אידיאולוגיה או סנטימנט. כך ניתן היה לדעת מי מקורב לעתון. לשון המודעות, כמו החומר המערכת, היתה "מהפכנית" ללא תקנה. היו גותני מודעות, שדרשו תיקון לשונן של המודעות לנוסח שהוזמן על ידם, וסירבו לשלם כל עוד לא יבוצע התיקון. במקרים אלה, של התנגשות האידיאולוגיה עם התועלת הכלכלית, נסוגה

הלנוע "עדי" תל-אביב

ממוצ'ש 72-1-34 ובמשך כל השבוע

הצגה חגיגית תחת חסותו ובנוכחות הקונסול האוסטרי בירושלים
של היצירה האוסטרית העילאית

מה יפה עולם זה

A b e n t e u e r a m L i d o

עם הטנור אלפרד פיקבר

הבינו היהודי צאקה צאקל וגורה גרגור כפ"י: ריכרד אוסוולד

פקום הפעולה: חופי איטליה הגהדרה ולידו שבוניציה

מזמר ומדבר וינאית

ה ע ר ה : הסרט הנכחי נוצר ע"י החברה האוסטרית סן-סילס לפי אשור רשמי - שהעתקם פורסם במודעות - מאת: לשכת הססתר הממשלתית כינה ההנהלה הציונית טינה והקונסול האוסטרי בירושלים.

כהוספה לחכנית מראית ארץ ישראל -- יומן קולנו תוצרת הארץ. ויומן פרמונט.

במוצ'ש 3 הצגות: 9.45 7.45 5.15 בימי החול 2 הצגות: 9.30 7.30

בהצגות יומיות משעה 3.30 אח"צ. א. יומן ארצי ישראלי-קולנוי ב. דיקי מור אוליבר טווסט

מודעה על סרט דובר גרמנית. ראוי לשים לב להערה בגוף המודעה, ה"מכשירה" את הסרט

חילוקי דעות פנימיים

תולדותיו של "חזית העם" נחלקות לשני פרקים: עד למשפט ארלוזורוב ולאחריו. בתקופה הראשונה, היה קו העתון מנוגד לכל יתר העתונים. דבר שזכה לשבחים אצלם, גונה ב"חזית העם", ולהיפך. עורכיו הרבו לפרסם את דברי לנין, שהטיף לשנאת התורים כדי לזכות בילדיהם. המצב בארץ לא הצדיק גישה זו. בלהיטותם, הפכו אנשי "חזית העם" לאנשי מדון תמידי עם הממסד הציוני. כאשר חיבר מוסיקאי בשם ל. ציפין, שהשתתף באופרה הארץ ישראלית של מ. גולינקין, לחן חדש ל"התקווה" ונדחה על ידי המוסדות הציוניים, התייצב "חזית העם" לצד "התקווה החדשה לתקווה הישנה". גורל דומה מצא את המלה "ערלידע", שבאה להמיר את המלה הלועזית "קרנבל". בעל ההצעה היה הסופר י.ד. ברקוביץ, והצעתו אומצה על ידי המוסדות הרשמיים. "חזית העם" התנגד, ותמך בלהט בהצעה הקולקטיבית של כמה חברים, שדעותיהם לא נתקבלו בחוגי אגודת הסופרים: "חינגאפור" על משקל סינגאפור.

בשעה שייבין התמיד בחתימת שמו, ולעתים הסתפק ב-י ונקודה לצידו, הרבה אחימאיר בפסיכדונים. היו לו שבעים ושבעה שמות, שכל אחד מהם הותאם לנושא ולנסיבות. קוראיו, כמו יריביו, יכלו להבחין מי מסתתר מאחורי השם, האלמוני כביכול. סגנונו ולשונו הנשכנית הסגורוהו כבר בתחילת הרשימה. על כגון אלה היה משיב בנימת לעג עצמית: "לאבן-קמר (אבי החמור, כינוי שהדביקו לו אויביו) לא איכפת שידועים מי המרביץ". לאמיתו של דבר, גם בפסיכדונים נטמנה כוונה ידועה. על המאמרים שנראו בעיניו ראויים למעמדו האינטלקטואלי, חתם בשמו המלא.

על חילוקי דעות פנימיים במערכת "חזית העם" לא ידוע הרבה. אם היו — ויש להניח שהיו — ניתן ללמוד עליהם רק מעדויות נסיבתיות. הבולטת שבהם הוא הוויכוח על ספרו של ייבין "ירושלים מחכה", שנכתב בהשראת אורי צבי גרינברג ולמורת רוחו של אחימאיר. לכאורה, לא ברורה התנגדותו של אחימאיר לספר, המוקיע את הנהגת מפא"י כמושחתת מהיסוד, ומעמיד את "בן הקרץ" (בן גוריון) וכךשע (ברל

האידיאולוגיה. ליכטר, שייצג את הפן החומרי, נתקל לא אחת בהתנגדות העורכים. בדרך כלל ויתרו העורכים.

חילוקי דעות אלה התרופו, החל מגיליון ראש השנה תרצ"ג. היה זה גליון בן 38 עמוד, גדוש מודעות, שבישר לאנשי העתון את הגדלת התקציב ותשלום החובות, שהצטברו בחודשים דלי ההכנסה. בנק הטקפולגנזלשפט הגרמני, שאחד מעובדיו — משה קרול — היה אוהד סמוי של העתון, פרסם בעתון מודעות בולטות. אלה אילצו את בנק אנגלו-פלשטינה, הבנק הציוני, לפרסם גם הוא מספר מודעות בשנה בעתון, שהתקיף קשות את מנהלו הכללי זיגפריד הופיין.

חברת ונגר הגרמנית מיפו לא הקפידה בשאלת השפה בה תתפרסם המודעה שלה, שניתנה לעתון כאות ליחסיה הטובים עם היישוב היהודי. סוחרים גרמניים, ילידי מושבות הטמפלרים, שימשו כסוכנים לסחורות מגרמניה. כך זכה "חזית העם" בפרסום נאה של חברת הביירה המהוללה קרבראו. גם חברת האניות הגרמנית "המבורג ליין" לא הפלתה את "חזית העם" לרעה. יש לציין כי כל זה אירע עד עלות היטלר לשלטון, בראשית 1933.

חלק מן המודעות היו של חברות, שהקדימו את השפה האנגלית לשפה העברית. בשעה שהחברות הגרמניות היו מוכנות לגמישות בשאלה זו, גילו חברות אחרות קשיחות. הנהלת מלון המלך דוד בירושלים, שבעליו היו בני משפחת מוצרי מקהיר, הקפידה, בעצת מנהלה השוויצרי, שהברכה ללקוחות היהודים בראש השנה תופיע, כששם המלון מודפס באנגלית. מלון פאסט הגרמני, לעומת זאת, הסכים שהשם הלועזי יודפס אחר העברי. יש לציין, כי למרות שאחימאיר נחשב בעיני יריביו כנציגם של מוסוליני ושל הפשיזם האיטלקי בארץ, קפצו החברות האיטלקיות את ידן, וכאשר נעתרו, נתנו את מודעותיהם טיפין טיפין. כך נהגו גם החברות הצרפתיות. לבסוף ריכך אותן לבינסון, ומודעותיהן הופיעו לפרקים. פירוט זה בא להמחיש, שגם אותם הנאמנים להשקפותיהם, אשר לא אחת הטיפו לזולתם על חטאים כלפי השפה העברית, גם הם נפלו קורבן ללחצים החומריים.

„חזית העם“ עתון יומי

יופיע באמצע פברואר

תיכף לקבלת הרשיון מן הממשלה

בהשתתפות כחות חדשים מטובי-הישוב עם מלגות וחומר אינפורמציוני עשיר על המתרחש בעולם הגדול. בציונות וביישוב

העתון יופיע בכל יום, בצהריים

חברים! אוהדים! תמכו ב"חזית העם", עתוננו-עצונכם, הנלחם את מלחמת ציונות-האמת למען גאולתו של עם ישראל! תמכו בעתון — שאינו מקבל תקציבים ונדבות — וקיים רק על הפצתו והתלהבותכם להחזירו בכל חוגי הישוב

הודעות כאלה חזרו והתפרסמו ב"חזית העם", אך עתון יומי לא הופיע

בסך מאה לירות. המשפט נערך, במשך שבועות, בפני השופט אהרון שמש בתל אביב. הצעתו של מנהל "חזית העם" להתנצל נדחתה, כהצעתו של השופט לכריתת שלום תוך התנצלות המעליבים. לבסוף פסק השופט פיצויים מוסריים בסך מיל אחד, בצינו: מן הנאשמים לא ניתן להשיג פיצוי כספי, מכיוון שאין להם. לכן, הפיצוי הפעוט שניתן מלמד על חרטה מצד המעליבים.

משפט אחר, שהיה כרוך בהאשמה של העלבת שוטר וקצין בריטי עקב פרסום לא נכון בעתון, הביא את ייבין ואת ליכטר פעם נוספת בפני השופט שמש. השופט הציע לנאשמים להתנצל, ואלה קיבלו הצעתו. במקביל, הציע השופט לחביעה להסתפק בהודאה וזו הסכימה. בפסיקתו של השופט נאמר: הקנס המקסימלי הוא 100 לירות. ראוי היה שתשלמו את מלוא הקנס, אבל אני יודע שאתם עניים מרודים. לכן אני מטיל עליכם קנס של חצי לירה, שהוא עבורכם סכום ממש. ואזהרתי לכם, שלא להסתבך שוב במשפטים. אנשי "חזית העם" קיבלו הצעה זו.

ז'בוטינסקי כעס

לשעה קלה נדמה היה במחנה הקטן של אנשי "חזית העם", כי הם נושאי הנצחון בתנועתם. סיעתם המקסימליסטית, כפי שקרא לנין לחסידיה בהגיעו לפטרבורג, זכתה להצלחה. אחימאיר ניצח את המתונים. "ברית הבריונים" הרחיבה שורותיה. היו שניבאו להם רוב במפלגתם בבחירות הקרובות לקונגרס הציוני. פעם נוספת הועלתה ההצעה להפוך את "חזית העם" לעתון יומי. הרוח בצה"ר התנגד לכך בטענה, שאין זה עתון ראוי לתנועה מדינית רצינית, והוא בנוי כולו על קבוצה קטנה ומרדנית. אחימאיר, ייבין ובוודאי אורי צבי גרינברג לא היו עסקנים מן השורה, ששבילי התכננות נהירים להם. הם היו אנשים חושבים, וכאשר הגיע זמן התככים היתה ידם על התחתונה. עם זאת, התברכו בחשיגיהם המחותרתיים. הם היו בטוחים, שהמהפכה תודרת אל לב הנוער. דעתם היתה, שצריך להילחם באנגלים ולא להסתתר מאחורי השלטון במלחמה נגד הערבים. גם הגרמנים היו על הכונן. במערכת "חזית העם" תוכננה פעולה של הסרת דגלי צלב הקרס מתרני הקונסוליות הגרמניות ביפו ובירושלים. אברהם סטבסקי היה בקבוצה הקטנה, שהורידה את הדגל ביפו והביאה אותו למערכת "חזית העם".

במערכת ניהלו גם את המערכה נגד "השתלטות הדגל האדום על קבר טרומפלדור", בעלייה השנתית לתל חי, של בית"ר ואירגוני הנוער השמאליים, ב"א באדר. במקביל החלט בבית"ר, לפי הצעת מערכת "חזית העם", להפוך את יום מותה של שרה אהרונסון ליום עלייה לקברה. בית"ר גייסה כאלף בני נוער, שעלו לזכרון יעקב, ובראשם ותיקי ניל"י. נראה, שאחיה של שרה, אלכסנדר, לא שבע נחת מכך. הוא קידם את העולים כנאום בידידי, שעורר מחאה וביקורת חריפה ב"חזית העם". לימים התפייסו.

היחסים עם ז'בוטינסקי היו מתוחים למדי. מעריציו בעתון הדריכו את מנוחתו. כותרות רעשניות סיפרו: "המנהיג פיזר את המרכז" או "ז'בוטינסקי מכריז דיקטטורה". לז'בוטינסקי סופר שכאילו משתמעת ממאמריו של אחימאיר אהדה להיטלר. (אחימאיר, בשיחה עם הביוגרף של ז'בוטינסקי, יוסף שכטמן, הכחיש זאת בכל תוקף). ז'בוטינסקי פנה

כצנלסון) בראש המושחתים, שענייניהם הפרטיים והמפלגתיים קודמים לענייני העם. עם זאת ידוע, שאחימאיר אהב את עיר הולדתו בברוקלין, בה נולד וגדל גם ברל כצנלסון והיה לו יחס מיוחד לברל. למרות הניגודים המדיניים והבדלי ההשקפות, התנגד אחימאיר לכינויו של ברל על שם מלך עמורה. הוא ראה בספר פמפלט חסר ערך, שבא להכפיש יותר מאשר ללמד. בסופו של דבר, לא הופיע הספר "ירושלים מחכה" בהוצאת "חזית העם" כפי שתוכנן. הוא יצא, בהוצאתו הפרטית של יהושע איש ברוריה, הוצאת מגדלור, שהיתה, פורמלית, המוציא לאור של "חזית העם".

פיצויים בסך מיל אחד

שירים לא התפרסמו בדרך כלל ב"חזית העם", פרט לשניים. הראשון, בחתימת ז.ו. (ז'בוטינסקי), נקרא "משירי הבית"רים" והפך להימנון בית"ר. לא ידוע מדוע לא חתם ז'בוטינסקי בשמו המלא. השיר הגיע לנציב בית"ר, ד"ר יונה פרויליך, וממנו הועבר לעתון. השיר השני היה שירו של משורר צעיר, שהשירה העברית דחתה אותו. לימים נודע בשם יונתן רטוש. ב"חזית העם" פרסם בשמו המקורי — אוריאל הלפרין. שם השיר: "הזוה". הוא מתחיל במלים: "השמים שמים לאל", ומסיים ב"והארץ נתן לכובש". לשיר קדם מאמר ביקורת רב שבחיים על ספרונו הראשון של הלפרין, "לקבו ישמעאל". הספר נכתב בהשפעת רצח בני הזוג שטאל וזוהר, שטיילו לאורך חוף הים מתל אביב להרצליה, ונרצחו בידי ארבעה כדורים משבט אבו קישק. בעתונים אחרים, כולל "הארץ", שהלפרין עבד בו כרפורטר בשנת 1933, לא זכה הספרון לקבלת פנים אוהדת.

מספרם של משתתפי העתון, פרט לעורכים, הגיע בקושי לעשרה. מן הכותבים הקבועים שנספחו למערכת, היה בצלאל אליצדק, אחיו של פרופסור יוסף קלוזנר ופובליציסט בזכות עצמו. יצחק גוריון שימש ככתב לענייני עבודה. פועל צעיר בשם אליעזר שוסטק, פרסם סקירות חודשיות על "שוק העבודה". ראשי המפלגה הרביזיוניסטית לא השתתפו בעתון, כיוון שלא הסכימו עם ניסוחיו ופסלו את קיצוניותו. הטלת החרם על סחורות גרמניות, אחר עליית היטלר לשלטון, הפכה עד מהרה סלע מחלוקת בין המנהל לעורכים. ליכטר קיבל מודעות מחברות שסחרו עם גרמניה, והעורכים התנגדו לכך. ליד "חזית העם" הוקמה מעין "ועדת חרם", שנתנה היתרים לרישיונות מסתור ולהקרת סרטים. ההכנסות מהיתרים אלה הציילו באותם חודשים את העתון מסגירה עקב סיבות כלכליות.

באותם ימים היו ההתנגשויות בין השמאל לימין בעיצומן. כנס בית"ר בתל אביב הפך ל"פוגרום שביעי של פסת". הבית"רים הוכו קשות ורבים נפצעו. אישי ציבור ורוח, וביאליק בראשם, גינו את האלימות. ההתנפלויות התפשטו לכל חלקי הארץ, ופרטים אודותן הובאו, בכותרות גדולות, ב"חזית העם". "דבר" התקיף את הרביזיוניסטים ותלה את נימוקיו בקולרו של "חזית העם". זה האשים את אליהו גולומב, שהיה כבר אז מראשי "ההגנה", בארגון ההתקפות על פלוגות בית"ר ומועדוני הצה"ר. לא נחה דעתו, עד שקרא לגולומב "קדושבן", כשמו של ראש הפרועים בקישינב (עליה כתב ביאליק את יצירתו "בעיר ההרחה"). גולומב תבע את "חזית העם" לדין בפני בית דין ממשלתי, ודרש פיצויים

הסנבלטים בעבודתם

מאת ב. אליצ'רסק

האם הראספוטניניות' של מפא"י
משותלתת גם על משרדי הדאר?
צנזורה של האדומים גם על משלוח העתונים
עד היכז ידם של אנשי עקילת-הדם מגעת?
מכתב נלוז למנהל הדאר הארצישראלית

הפקידות האדומה מכינה בגלוי פוגרום על ציונים

ההסתה הבלתי מרוסנת של "דבר"
אנו מפנים את תשומת לב הצבור

מפא"י האדומה שולחת את
כפה גם לעלית בעלי-החז

צלב הקרס האדום

מאת ה. זיכרובינסקי

הבאנדיטיזם בהנהגה

מאת ה. ייביץ

גיבורי תיפה האדומה בעקבותיהם של פורעי עיוותים

גיבורי תיפה האדום בחיפה בטכועות - מחזורה ב' לפוגרום האדום בתא עמח הרצ"ג
ארה שחודדים האדומים מנסים להתגמל על הבית-דים מנסים הערבים להתגמל על יהודים
בטעיה פלש-זינה (איי) מתנהגת כלפי הפורעים מהסוכים החיפאי, כפי שהתנהגה בשעתה כלפי הפורעים

פרטים נוספים על החוליגניות האדומה ברחובות

תפקידו "הניטרלי" של הוזה"ל - פרטים ממשפט הפורעים

ליכט מקי של כותרות, ברוך שילט "הצבע האדום"

אחימאיר סבר, שעליו לשוב לעתונות מבלי להיות מעורב בנושאי אירגון. תלמידיו פירשו זאת כעריקה, והחזיקו ב"חזית העם" כבקרנות המזבח. צמרת הצה"ר החליטה לפתוח דף חדש, הראוי לימים הגדולים. לאחר המשפט נפגשו בן גוריון וז'בוטינסקי, והגיעו להסכם שלום בין התנועות. הסכם זה נדחה על ידי הרוב בהסתדרות וכמפא"י. הנהגת הצה"ר החליטה להקים עתון יומי חדש בשם "הירדן", בעריכתו הסמלית של ז'בוטינסקי. אנשי "חזית העם" התנגדו לכך. מפאריז, שם ישבה ההנהגה העולמית של הצה"ר בראשות ז'בוטינסקי, נשלח לארץ ד"ר בנימין לובוצקי. הוא הביא הנחיה, לפיה על "חזית העם" להפסיק קיומו. הפגישה עמו נערכה בביתו של ד"ר משה כהן, נציג הצה"ר בעיריית תל אביב ומתווך קבוע בין הסיעות השונות במפלגה. לאחר דיונים ממושכים קיבל ייבין את דין התנועה. למחרת התערב יוסף קצנלסון, וייבין חזר בו מהסכמתו. שוב נערכה ישיבה ממושכת, ופעם נוספת נחרץ גורלו של "חזית העם", שהפך מעתון גועש וסוער, לפרק — יוצא דופן ושנוי במחלוקת — בתולדותיה של העתונות בארץ.

למקורביו, וביקש מהם להשפיע על אנשי העתון, ש"לא להפכו בניגוד לרצונו ואופיו לדיקטטור." כן דרש להימנע בצורה מוחלטת מכל הצדקה של המשטר ההיטלראי. אבא אחימאיר כתב מכתב פרטי לז'בוטינסקי, בו התרעם על שהאיש שהוא מעריך נתפס לרכילות של יריבים. הייתכן שיאמר עליו שהצדיק את היטלר, כאשר דגל צלב הקרס הוסר מהקונסוליות על פי הוראותיו?

סופו של "חזית העם"

גורלו של העתון הלוחם הוכרע בישיבה פנימית בצמרת הצה"ר. בעקבות זיכריו מאשמת השתתפות ברצח ארלוזורוב היה אחימאיר לאיש אחר, אם כי נשאר עדיין כלוא באשמת אירגון "ברית הבריונים". ליכטר ראה בזיכריו הנאשמים שעת כושר להפיכת השבועות ליומן, ואף פרסם כוונתו זו בראש העתון.

באותה עת חלה תפנית במצב המדיני בארץ ובעולם. שלטון היטלר הציב בפני העם היהודי והתנועה הציונית תפקידי הצלה דחופים.